

tilsikrer Udstykkerne, enten det er Kommuner eller andre, have Kommunerne jo ikke haft hidindtil. Nu ville Kommunerne i det Tilfælde, at de opkøbe Gaarde og udstykke dem, faa Adgang til billige Penge, de ville faa Adgang til at erholde Hjælp fra Landbrugsministeriet og Raad, Vejledning osv., Ting, som de ikke have haft Løjlighed til. Før var Stillingen jo den, at Kommunen paa en Maade ligesom skulde konkurrere med de private Gaardslagtere, som opkøbte Gaarde for at slagte dem, og derved tjene noget, medens det nu vil være saaledes, at Kommunerne ville faa en betydelig Støtte under Udførelsen af dette Arbejde med at opkøbe og udstykke Gaardene. Man kan derfor ikke af den Grund, at der ikke har været nogen Bevægelse hidtil, slutte, at der ikke vil ske noget i Fremtiden i den Henseende. Jeg tror, at hvis dette Lovforslag bliver Lov i Mindretallets Form, vil der blive en Bevægelse i den Retning, og at Kommunerne da ville komme med.

Dernæst udtalte den højtærede Minister, at han ikke forstod vor Kærlighed til den privilegerede Valgret; at vi absolut vilde lægge Afgørelsen i Sogneraadets Hænder. Den højtærede Minister brugte et ret stærkt Udtryk om den privilegerede Valgret, det forekommer mig, at han sagde, at han afskyede den. Den samme Udtalelse faldt ogsaa fra det ærede Medlem for Skive (Carl Hansen), som hører til Ministerens Parti. Den undrer mig noget. Denne Regering har forelagt et Forslag til almindelig Valgrets Gennemførelse i Kommunerne, og det er blevet sagt, at det var en Hovedopgave for denne Regering at gennemføre den almindelige Valgret. Straks ved Systemskiftet i 1901 blev dette proklameret som det første Punkt paa Regeringens Program; det var Regeringens Livssag. Nu er Regeringen ganske vist skiftet, men jeg har Grund til at tro, at det stadig er Regeringens Livssag. Og nu staa den højtærede Minister og hans Vaabendrager fra Skive og tale, som om den nuværende privilegerede Valgret til Kommunerne skulde vare i al Evighed. Er der da virkelig saa langt til den almindelige Valgrets Gennemførelse, at vi ikke kunne gennemføre dette Lovforslag i den Form, vi foreslaa, fordi den privilegerede Valgret i Øjeblikket har Sæde i dem? Nære den højtærede Minister og Regeringen i det hele saa ringe Tro til, at den formaar at gennemføre denne Livssag, som staaer som Nr. 1 paa deres Program? Det drejer sig jo om en Lov, der i og for sig ingen Be-

grænsning har, og som derfor dog skal have en Varighed noget udover de første Aar. Det forbavser mig. Jeg har altid haft en vis Grad af Tillid og Tro til Venstreministeriet... (Munterhed)... Jeg siger en vis Grad af Tillid og Tro til Venstreministeriet og til Ærligheden af dets Løfter. Jeg har altid troet, at naar dets Programpunkter ikke kom frem, skyldtes det i mange Tilfælde forskellige Aarsager, hvorover de ikke vare Herrer. Jeg har ogsaa været med til at undskylde Regeringen adskillige Gange offentlig, men jeg vil rigtignok.....

Formanden: Maa jeg anmode det ærede Medlem om ikke at komme alt for stærkt ind paa almindelige politiske Betragtninger. Det er Lovforslaget med de stillede Ændringsforslag, der er til Behandling.

Harald Jensen: Jeg er ogsaa straks færdig. Men jeg vil rigtignok indrømme, at min Tillid og Tro er svækket noget i denne Sag efter denne Udtalelse fra den højtærede Minister.

Dernæst talte den højtærede Minister en hel Del om det private Foreningsfæste og sagde, at jeg havde talt med en vis Afsky derom ved 1ste Behandling. Det er ogsaa ganske rigtigt. Jeg udtalte, at det syntes mig næsten værre end det Fæste, man hidtil havde haft, og det staaer jeg ogsaa ved. Men efter at jeg havde talt, havde andre Ordet, deriblandt den ærede Ordfører, som hævdede, og deri blev han støttet fra mange forskellige Sider, at naar Lovforslaget blev ført igennem i den foreliggende Skikkelse, vilde disse Foreninger ikke udstykke til Fæste, men udelukkende til fri Ejendom. Der vilde ikke blive brugt nogen anden Form end fri Ejendom, udtalte den ærede Ordfører. Og da jeg havde tænkt lidt over det, fik jeg ogsaa af § 1 det Indtryk, at Foreninger, der dannes udelukkende med det Formaal, udelukkende at ville udstykke til fri Ejendom, de kunne næsten ikke andet efter denne Lov. Der bliver derfor kun tilbage med Ret til at bortfæste: Kommunerne og Landbrugets store Organisationer, og begge disse Parter har jeg ikke noget imod. Landbrugets Organisationer ere blivende Institutioner, der ville staa, naar denne Generation er borte og i mange Generationer endnu. De ere vist nok af saa blivende en Art som nogen anden Institution, og jeg mener derfor, at man meget godt kan lade disse Foreninger udbyde Lodderne i